איתור ספקים בסין על רקע עליית מחירי הייצור במדינות המזרח

ראיין וכתב: ראובן קינן

את **יעל טראו**, סמנכ"לית השיווק של חברת "הליוס סחר בינלאומי" המתמחה ברכש בסין עבור לקוחותיה הישראלים והבינלאומיים, אני פוגש על מנת לשמוע ממנה על המגמות השונות המשפיעות על תהליכי הרכש בסין, מגמות כלליות ומגמות ממוקדות בתהליכי איתור ספקים ובבקרות איכות על מוצרים המיוצרים בסין לשוק הישראלי והבינלאומי. מהשיחה עם יעל עולים מספר רב של נתונים מאלפים וחשובים.

יעל טראו, מנהלת השיווק של הליוס סחר בינלאומי בשיחה עם ראובן קינן עורך הירחון

סין, הכלכלה השניה בגודלה בעולם, כבר למעלה משני עשורים, מהווה את החצר האחורית של כמעט כל יצרן וחברה. היום כבר כמעט לא תמצאו מוצר שלא משולב בו רכיב או פריט שיוצרו בסין.

בעבר היו המוצרים המיוצרים במדינה זו נחותים באיכותם, השירות והאמינות הוגדרו כבעייתיים מאוד ורבים מהיצרנים בעולם המליצו שלא לרכוש או לשלב רכיבים שיוצרו בסין. אולם, עם הזמן איכות המוצרים השתפרה באופן ניכר ובמקביל גם השירות והאמינות כתוצאה מהשקעה ממשלתית עצומה מתוך הבנה שמוצרים איכותיים רק יגבירו את הרכש מסין. לדוגמא, היום מיוצרים כל מכשירי האייפון שנמכרים בעולם, בסין, ואיכותם גבוהה מאוד. כנ"ל רוב המכשירים האלקטרוניים המשמשים אותנו ביום יום.

מעט מוצרים לא ניתן או לא כדאי עדיין לייצר בסין, בעיקר אם ההזמנות הן לכמויות קטנות, מוצרים צבאיים בגלל מגבלת סודיות, או הסכמים המונעים ייצור ורכש מוצרים צבאיים מסין, מוצרים רפואיים שהתקינה המחמירה והמחייבת לא מאפשרת את ייצורם בסין, למרות שיש בסין גם את התקינה המחמירה אבל בשכיחות נמוכה מאוד.

בשנים האחרונות מסתמנת עלייה קבועה במחירי הייצור בסין, מה שמקשה על כדאיות הרכש מסין. אולם, אין מדינות אחרות, בעיקר במזרח, שיכולות לייצר בכמויות ואיכויות כמו בסין ולכן סין עדיין מובילה למרות שהמחירים עולים ועולים. מדינות שמתחילות להיות שחקן מתחרה בייצור בסין הן תורכיה ומדינות מזרח אירופה, אולם, מדינות אלו אינן יכולות עדיין להתחרות בהזמנות ענק בכמויות גדולות ובמחירים נמוכים.

אז למה עולים המחירים בסין?

ניתן למנות מספר סיבות עיקריות לעליית המחירים בסין:

- עליית מחירי חומרי הגלם, תופעה עולמית המשפיעה לא רק על סין אלא על כל היצרניות בעולם ולכן השפעה זו אינה בהכרח הסיבה העיקרית.
- החלטת ממשלת סין מלפני שנתיים על חובת תשלום שכר מינימום, תוספות עבור שעות נוספות, תנאים סוציאליים וכו' משפיעה באופן ניכר על המחירים שבעבר היו זולים בעיקר בגלל העלויות הנמוכות של שכר העבודה.
- מחסור בידיים עובדות. כן, זו לא בדיחה, בגלל מדיניות "ילד אחד" מספר הידיים העובדות יורד, העובד הסיני עובד מגיל 15 ועד 64 ועד לפני כ-10 שנים מספר העובדים בגילאים אלו היה כ-70% מהאוכלוסייה, ואילו היום, כשתוחלת החיים עולה ומספר עובדים יורד בגלל חוק ה"ילד אחד" אחוז הידיים העובדות יורד בהתמדה.
- ממשלת סין מזרימה מילארדים לפריפריה במטרה לחזק את האזורים המרוחקים מהחוף המזרחי של המדינה, אזור שבו מרוכזים רוב מפעלי התעשייה. הזרמה זו גורמת להאטה רבה במעבר התושבים מהפריפריה לאזור החוף, מה שגורם למחסור נוסף בידיים עובדות ועלייה ניכרת בשכר העבודה שעמד לפני 10 שנים על כ-100 דולר לפועל והיום הוא עומד על 300 עד 400 דולר לעובד לחודש.
- כתוצאה מעליית השכר מפעלים רבים מצטיידים במיכון במקום עובדים, למפעלים עתירי מיכון בסין אין יתרון משמעותי על מפעלים עתירי מיכון בעולם. יותר ויותר חברות מעבירות את מפעליהן לפריפריות במטרה להמשיך ולהישען על כוח העבודה הזול יחסית, אולם למעבר זה השלכות לוגיסטיות אחרות כמו שינוע התוצרת הגמורה לנמלים, מרחק אלפי קילומטרים.
- בתחום הטקסטיל, בפעילות עתירת כוח עבודה ידני ואיכות נמוכה מעבירים הסינים חלק מהייצור למדינות שכנות כמו וייטנאם וקמבודיה.

ולמרות הכל, עדיין אין תחליף לסין

לסין תשתיות לוגיסטיות מהטובות בעולם, תעבורת מטענים מאורגנת ומסודרת באמצעות רשת מסילות רכבת וכבישים ענפה, ניסיון מצטבר ארוך שנים בסחר בינלאומי, מערכת בנקאות גמישה המאפשרת ללקוחות החיצוניים של המדינה לפעול בקלות יחסית לקבלת מכתבי אשראי ושירותים בנקאיים אחרים, פתרונות מהירים לאספקת חלקים וחלפים לציוד מושבת במפעלי היצור השונים, במטרה לא לפגוע בייצור השוטף ועמידה בלוחות הזמנים, והעובדה שבסין מייצרים את המסה הקריטית של המוצרים המשווקים בעולם מעמידים את המדינה הזו בראש רשימת המדינות שבהן כדאי לייצר ולרכוש מוצרים ושירותי ייצור.

איך בכל זאת מתמודדים עם עליית המחירים?

1. **ייצור ורכש מהטבעת השנייה ואף השלישית של ערי סין**. בפריפריה המרוחקת מהחוף המזרחי, דהיינו מרכז ומערב המדינה, עדיין עלויות השכר והייצור נמוכות באופן ניכר מאשר באזור החוף המזרחי, ולמרות עלויות השינוע מאזורים אלו המחירים עדין נמוכים יותר.
2. **העדפה לרכש של מכלולים**. ההתמקצעות המתמידה של העובדים הסינים מזמינה הזדמנות חדשה והיא רכש של מכלולים שהורכבו בסין במקום רכש של רכיבים והרכבתם באתר אחר.
3. **הפצת מוצרים מסין ישירות ללקוח הסופי**. חברות ישראליות רבות רוכשות מוצרים בסין, מייבאות אותם לישראל, ומישראל מפיצים אותם ללקוח הסופי שלהם בחו"ל. בסין מוקמים יותר ויותר מרכזים לוגיסטיים המאפשרים ללקוחות הישראלים לאחסן אצלם את המוצרים ולהפיץ ללקוחות הסופיים על פי הזמנות ישירות מסין.
4. **מוצרים מתוחכמים ולא רק לאו-טק**. למרות שסין ידועה כמדינה שבה כדאי לייצר מוצרים עתירי כוח אדם, סין מכוונת ומתאימה את עצמה לייצור מוצרים טכנולוגיים מתקדמים. עלות כוח העבודה גם במוצרים אלו עדיין זולה מאשר במדינות המערביות ולכן כדאי לרכוש גם מוצרים טכנולוגיים בסין.

אז מה מציעה הליוס לחברות הישראליות שרוצות לייצר בסין?

הליוס סחר הינה החברה הוותיקה והגדולה בישראל לרכש מסין, החברה מנוהלת ע"י **יובל בן אבא**, לשעבר הנספח המסחרי של ישראל בהונג-קונג ושותפו **מנחם בן צבי**. החברה פועלת בשוק הסיני כבר למעלה מ-18 שנים והיא מציעה לחברות הישראליות:

משרדי חברת הליוס בסין

- **פריסת נרחבת בסין**. לחברה 4 משרדים ראשיים בערים מרכזיות בסין ובקרוב יפתח משרד נוסף בעיר צ'ונג צ'ינג. רוב עובדי החברה במשרדים בסין מועסקים בה 10 שנים ויותר.
- **פעילות בפריפריות**. הליוס מקושרת ורוכשת מיצרנים ומפעלים סיניים בפריפריות שבמעגלים השני והשלישי המרוחקים ממרכזי הייצור שבחוף המזרחי ומאפשרים לה להשיג מחירים נמוכים למוצרים איכותיים.
- **עובדים מקומיים**. עובדי החברה בסין ובישראל מכירים וקשובים מאוד למגמות השוק הסיני, מה שמאפשר להם לזהות הזדמנויות רכש וייצור בסין.
- **ייצור מוצרים מושלמים (Turn-Key)**. ההכרות של עובדי החברה את היצרנים בתחומים השונים מאפשרת לה להציע ללקוח הישראלי מוצרים ומכלולים המיוצרים משולבים ממגוון חומרי גלם כמו מתכות מסוגים שונים המשולבים ברכיבים מפלסטיק וכו' בהתאם לצורך ולספק מוצר סופי (Turn-Key) במיקור חוץ.
- **תשתיות לוגיסטיות**. הליוס מציעה תשתיות לוגיסטיות בסין ליצוא ישיר לרחבי העולם, למשל למדינות באפריקה ולארה"ב.
- **בקרת איכות**. הליוס מציעה ללקוחותיה בקרת איכות על המוצרים בשלבי הייצור ופיקוח על האריזה וההמכלה לקראת המשלוח ללקוח הסופי. וזאת כלקח של חברות ישראליות רבות שרכשו מוצרים באופן ישיר מיצרנים סיניים ו"לא בדיוק" קיבלו את המוצר והכמות שהזמינו.
- **שיווק ומכירות לשוק הסיני**. למי אין חלום לייצר בישראל או בסין ולמכור את המוצר לכל סיני, מספיק יחידה בודדת לסיני והיצרן הישראלי מסודר לכל החיים. הליוס מציעה ליצרנים ישראליים פיתוח עסקי, שיווק ומכירות בסין.

ליצירת קשר: יעל טראו, הליוס סחר בינלאומי בע"מ,
yael@helios.co.il, 09-7665592, 054-7283532
www.helios-developments.com